What is something, which applies - איזהו דבר שנוהג באיש ואינו נוהג באשה to a man and does not apply to a woman

Overview

The ברייתא נבתה us that the פסוק of^1 (ברייתא אל אהוזתו וווי בי"ב cannot be referring either to a מכר מוכר עצמו or to a מכרוהו בי"ד (for we know this already from other פסוקים), rather it refers to a גרצע, that he is freed by רבא בר שילא explained that נרצע is alluded to in the פסוק, since it says 'איש', and only a איש is גרצע, but not an אשה. Our תוספות explains why it cannot be referring to something else

asks: תוספות

ראם תאמר ואימא זו מכרוהו בית דין דלא שייך באשה דכתיב (שמות כבי) בגניבתו ולא בגניבתה - And if you will say; and let us say that this פסוק refers to a מכרוהו בי"ד, which is not applicable by a woman, only by a man, for it is written, and he will be sold for his theft'5, but not for her theft.

תוספות answers:

ריש לומר דמכל מקום שם מכירה נוהגת באשה⁷ אבל שם רציעה אינו נוהג באשה - אבל מקום שם מכירה נוהגת באשה - And one can say; that nonetheless the 'name', 'selling' applies also by a woman, however the name נרצע does not apply at all by a woman. Therefore it is preferable to establish the מכרוהו בי"ד, rather than to a מכרוהו בי"ד.

[תוספות asks:

– ותימה דכיון דקרא לא משתמע אלא בנרצע[

And it is astounding, that since the פסוק only indicates גרצע, as חוספות just explained -

 $^{^{1}}$ ניקרא (בהר) כב,י.

² There are two (extra) פסוקים that discuss יציאה ביובל (besides the פסוק בהר] בהר] איינו שהוכל (בהר] איינו שהוכל בהר] which states וויקרא (בהר בהר פסוק מא משפחתו); one is in בהר פסוק מא משפחתו מאל משפחתו ושב אל משפחתו מאל משפחתו ושב אל משפחתו ושבתם איש אל אחוזתו and the other is our ושבתם איש אל אחוזתו פסוק י refers to a מכרוהו בי"ד and the opposite (משפטים) פסוק ב"בא בר שילא (and not the opposite), because of the explanation of רבא בר שילא פסוק ב"בא פסוק ב"ב"בא פסוק ב"בא פסוק

⁴ See (end of משנה) in כג,ב and the גמרא there on כג,ב (at the very end of the פרק).

⁵ If a man steals and cannot pay, he is sold as a slave and the money paid by the purchaser is given to the victim of the crime. This is referred to as מכרוהו בי"ד. However a woman in the same case is never sold as a slave by בי"ד.

⁶ Presumably we will derive that a יוצא ביובל is יוצא פסוק of ושב אל משפחתו (see footnote # 2.) See 'Thinking it over'.

⁷ A woman can also be sold as a slave (by her father) similar to a מכרוהו בי"ד. The slight difference that this one is sold by T"ב, and the other is sold by her father is insufficient to categorize this as something which applies to a man and not to a woman, since both can be sold.

למאי איצטריך למימר⁸ אי במכרוהו בית דין הרי כבר אמור]. תוספות ישנים:

Why was it necessary for ברצע to say that the פסוק must be discussing a נרצע, for it cannot be discussing מכרוהו בי"ד since that was already spoken about in another must be discussing?! The aforementioned question [in brackets] is an addendum of תוספות ישנים.

Summary

The concept of נוהג באיש ולא באשה apples more readily to מכרוהו בי"ד, and not to מכרוהו בי"ד, and not to ברייתא, since a woman can also be sold as a slave. [The ברייתא should have stated directly that the ספוק ושבתם איש refers to a נרצע (since this is נרצע), without resorting to eliminate the other types of עבדים.]

Thinking it over

What difference does it make from which פסוקים we derive 9 איציאה ביובל by a מכרוהו and by a נרצע (whether it is from שב אל משפחתו or ושב אל אחוזתו)?

⁸ It appears from the ברייתא that the (only) reason we establish this פסוק פסוק שבתם איש by a נרצע , is because there is no other option; all the other slaves (whether מכרוהו בי"ד or מכרוהו בי"ד or מכרוהו בי"ד or מכרוהו בי"ד were already spoken for. However the ברייתא did not have to come to this conclusion only by a process of elimination; the ברייתא could have said straight out that it is discussing a נוהג באיש ולא באשה is the only עבד which is נוהג באיש ולא באיש ולא באיש ולא באיש ולא באיש ולא באיש ולא באיש.

⁹ See footnote # 6.